

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПУБЛІЧНІ ТА ПРИВАТНІ ІНТЕРЕСИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ПРАВІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Публічні та приватні інтереси в екологічному праві
Викладач (-і)	Мороз Галина Василівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
Е-mail викладача	galyna.moroz@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Виділення такого поняття, як інтереси, поряд із правами і свободами є виправдана. Пояснюється це тим, що право більш статичне, ніж регульовані ним суспільні відносини. Законодавець часто не встигає визнати і, відповідно, закріпити ті нові соціальні можливості та інтереси, які з'являються в суспільстві, а інколи і не прагне до цього. Разом з тим, в якості суб'єктивних прав оформлюються лише найбільш важливі, суттєві, суспільно значущі інтереси. Між тим, охорона інтересів може мати місце, без їх юридичного оформлення у вигляді суб'єктивних прав. Екологічне право втілює у собі найрізноманітніші та часом суперечливі риси публічного та приватного права. Взаємодія публічних і приватних інтересів у еколого-правових відносинах має різні прояви (співпадіння, конфлікт, баланс інтересів). Найбільш проблемним з точки зору взаємодії інтересів є досягнення компромісу та поступальності у питаннях господарського використання природо-ресурсного потенціалу країни. Пріоритети суспільного розвитку дедалі більше зміщуються в бік поглинання екологічних чинників економічними, що є неприпустимим. Відтак <u>предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є положення еколого-правової доктрини про проблеми забезпечення адекватного співвідношення публічних та приватних інтересів в рамках еколого-правових відносин, а також зміст нормативно-правових актів екологічного законодавства щодо узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства .</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Публічні та приватні інтереси в екологічному праві» є формування системи спеціальних знань про діюче екологічне законодавство, а також сутність еколого-правової доктрини щодо взаємоузгодження інтересів суспільства, відповідних соціальних груп чи окремих громадян в ході реалізації правомочностей в еколого-правовій сфері, використання корисних властивостей довкілля.</p> <p><u>Основними завданнями</u> вивчення дисципліни «Публічні та приватні інтереси в екологічному праві» є набуття та засвоєння студентами знань щодо механізмів узгодження публічних та приватних інтересів в екологічному праві, досягнення їх пропорційного співвідношення та оптимального поєднання.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p>	

- здатність скеровувати зусилля, поєднувати результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат;
- здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності;
- навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів;
- здатність скеровувати зусилля, поєднувати результати різних досліджень та аналізу.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування у відносинах захисту екологічних прав та інтересів;
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права в контексті забезпечення реалізації та захисту екологічних прав громадян;
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Програмні результати навчання:

- оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи;
- розуміти методiku процесу правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права;
- здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;
- ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел, для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих правових інститутів;
- обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	62

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
3	081 Право	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовний модуль 1. Публічні інтереси в екологічному праві			
Тема № 1. Різновиди інтересів в рамках екологічних відносин. Екологічний інтерес як об'єкт еколого-правового регулювання	1	4	8
Тема № 2. Природа та зміст публічного інтересу в екологічному праві	1	2	8

Тема № 3. Носії публічного інтересу в екологічному праві	-	2	8
Змістовий модуль 2. Приватні інтереси в екологічному праві			
Тема № 4. Прояви приватного інтересу в екологічному праві	2	2	8
Тема № 5. Ознаки приватного інтересу в екологічному праві	2	2	8
Тема № 6. Специфіка суб'єктного складу приватного інтересу в екологічному праві	1	2	6
Тема № 7. Зміст основоположних принципів права в екологічних відносинах через призму взаємодії інтересів	-	2	8
Тема № 8. Правові аспекти врахування публічних та приватних інтересів в ключових напрямках екологічної політики України	1	2	10
ЗАГ.:	8	18	64
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/03/Положення-про-критерії-оцінювання-студентів-ННЮІ.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної письмової модульної контрольної роботи</u> . Робота виконується на 8 семінарському занятті. На контрольну виноситься 3 описових завдання, які оцінюються по 10 балів, 1 питання порівняльного (нормативного) характеру (20 балів). Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/</i>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті		

	Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<u>Підсумковий контроль</u> – залік у письмовій формі. На залік виносяться 3 описових завдання, які оцінюються по 30 балів, 1 практичне чи творче завдання, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за залік становить 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Гуняк О. Я. Приватний і публічний інтереси у праві: теоретико-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук. Івано-Франківськ, 2016.
2. Венедіктова І. В. Захист охоронюваних законом інтересів у цивільному праві: дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2013.
3. Вінник О. М. Теоретичні аспекти правового забезпечення реалізації публічних і приватних інтересів в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2004.
4. Анісімова Г.В. Теоретичні засади розвитку екологічного законодавства в контексті природно-правової доктрини : монографія. Харків: Право, 2019.
5. Стегній О. Г. Інституціоналізація екологічних інтересів у суспільстві соціогенних ризиків: монографія. НАН України. Ін-т соціології. К., 2002.
6. Мороз Г.В. Відображення інтересів в механізмі правового регулювання екологічних відносин: окремі аспекти. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*: Збірник наукових статей. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2019. Випуск 51. С. 88-99. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8705/1/2171-Article%20Text-4519-1-10-20200225.pdf>
7. Мороз Г.В. Категорія «інтерес» із позиції еколого-правового підходу. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2020. Том 31(70). № 2. С. 10-14. http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_2/5.pdf
8. Берестова І. Е. Теоретичні засади захисту публічних інтересів у цивільному судочинстві та конституційному провадженні: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2017.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках, розміщених на сторінці кафедри та наданих студентам на першому навчальному занятті.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/>

Викладач _____ доц. Г. В. Мороз